

Driemaandelijks tijdschrift
van Natuurpunt afdeling Mandelstreke & kern De Reiger

Jaargang 35 nr.3 - september 2007

België-Belgique
P.B.
8800 Roeselare 1
3/5959 P608472

Door Weer en Wind

natuurpunt
mandelstreke

xx
Philippe Deprez
's-Gravenhof 7
8000 Brugge

P608472

in dit nummer

- Gluur ook eens bij je buur
- Dag van de Natuur
- Mycologia Mandelstreke
- Vogelnieuws uit de Kleiputten

**MAAK ZELF
UW ELEKTRICITEIT
MET
ZONNE-ENERGIE**

Ecostream Belgium nv

www.ecostream.be

Staatsbaan 83 - 9991 Adegem / 050.71 51 01
Nieuwendorpe 12 A - 9900 Eeklo / 09.378 51 01

Fotovoltaïsche zonne-energie systemen voor
NETKOPPELING, op woningen, gebouwen,
industriële, projectmatig, alsook
AUTONOME systemen voor recreatie,
telemetrie, afgelegen stallingen, signalisatie-
borden, kampeerauto's, chalets,...

bvba **Demees**
verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. 16740

**Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen**

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumbeke
tel. 051 54 65 81

Sodiro VZW

Erkend sociaal werkgeverssecretariaat

e-mail: sodiro@sodiro.be

website: www.sodiro.be

HOOFDZETEL (RING)

Ovenstraat 37
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 80
Fax 051 26 90 65

CENTRUMVESTIGING

Noordstraat 47
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 50
Fax 051 26 90 55

BIJ DE VOORKAFT

Vliegenzwam

De 'rode-paddenstoel-met-witte-stipjes' is de bekendste en meest fascinerende paddenstoel. Hij wordt geassocieerd met elfen, heksen en als rustplaats voor kabouters. Hij wordt afgebeeld in kinderboeken en op kerstkaarten.

Stukjes gedroogd vliegenzwam, geweekt in melk of suikerwater, trekken vliegen aan die het goedje opdrieken ... en er even later het loodje bij neerleggen.

Andere auteurs brengen de naam in verband met de hallucinogene werking van de paddenstoel, waardoor men dacht te kunnen vliegen. Die hallucinaties worden veroorzaakt door de chemische stoffen muscimol en ibotoniczuur.

Daarnaast bevat de vliegenzwam ook muscarine, - de naam werd afgeleid van de wetenschappelijke naam: Amanita muscaria - een stof die aanzet tot zweten, misselijkheid en diarree.

De vliegenzwam komt vooral voor bij berken, maar ook bij naaldbomen. In het beginstadium is de paddenstoel bolvormig en ingesloten in een algemeen omhulsel. Tijdens de groei strekt de hoed zich uit en scheurt het algemene vlies uiteen in witte schubjes.

Bij regenweer kunnen de schubjes gemakkelijk van de hoed spoelen. Vandaar dat ook 'rode-paddenstoelen-zonder-stipjes' vaak vliegenzwammen blijken te zijn...

Koen

INHOUD

<u>Bij de voorkaft:</u>	Vliegenzwam	p. 1
<u>Voorwoord:</u>		p. 2
<u>Activiteitenkalender</u>		p. 3
<u>Aankondigingen:</u>	Nieuwe Natuurpuntkalender 2008, Dag van de Natuur	p. 5
	Natuurpunt Trefdag, Gluur ook eens bij je buur	p. 6
	Cursus Natuurfotografie, Spaghettifestijn, Opendeurdag VOC	p. 7
	Natuurbeheerweekend op de Blankaart,	p. 8
	Mandelstreke ontdekt paddenstoelen	p. 9
<u>Natuureducatie:</u>	Het kasteel van Vlerk, waag je in de wereld van de vleermuizen	p. 9
<u>Natuurstudie:</u>	Gierzwaluwen en een kwakkelzomer	p. 10
<u>Natuurbeheer:</u>	Nieuws van het zwaluwfront	p. 10
	Kerkuilnieuws	p. 11
<u>Natuurbeleid:</u>	Nieuws uit de Milieuraad	p. 12
<u>Voorbije activiteiten:</u>	Fietstocht in het noordwesten van Mandelstreke	p. 14
	Aan de slag in de Kleiputten	p. 14
	Sfeerverslag van de BBQ in Wallemote	p. 17
<u>Waarnemingen</u>	Crex crex in Mandelstreke	p. 19
	Vogelnieuws uit de Kleiputten	p. 20
	Vlinders en libellen op 17 juni	p. 21
<u>Personalia</u>		p. 21
<u>Colofon</u>		p. 22

Trekpleister Mandelstreke

Kwakkelend door een sombere zomer, een gevoel dat veel vakantiegangers op het laatste ogenblik doet beslissen toch naar het zuiden te trekken. Om er bloedheet van de ene naar de andere schaduwplaats te verkruipen als je niet doorbakken wil raken. Misschien is deze droogte en hitte ook de drijfveer geweest om zomergasten uit Oost-Europa terug naar het westen te dwingen.

Het was half juli beslist onuitgegeven om ineens tussen Roeselare en Oostnieuwkerke langs een vlasveld de bijzonder zeldzame kwartelkoning te horen roepen en zelfs in de kijker te krijgen. Onze regio als ornithologisch g-plekje, met een ongewone concentratie vogelaars vanaf 11 u s' avonds: je kan je de vraag stellen wie hier wel de gekste was? Maar toegegeven, dit spreekt tot de verbeelding, en het mag niet altijd fijn stof zijn waarmee we moeten uitpakken.

Wanneer je dit nummer in handen hebt, is de moeizame bevalling van een nieuwe regering misschien een feit. In de onderhandelingen blijkt duurzaam omspringen met natuur, energie en grondstoffen beslist geen prioriteit, hoewel dit toch de (nabije) toekomst van onze planeet en de komende generaties zal bepalen.

We beseffen stilaan de invloed op ons klimaat hier ook niet los van staat. Over een uitstel van kernergieuitstap was er wel gauw consensus: vroeger genomen meer duurzame engagementen moeten het afleggen tegen korte termijngevin. Deze seffens-reflex en dito generatie doen me denken aan bosaanleg: vroeger gingen daar enkele generaties over tot de bomen tot volle wasdom kwamen, nu willen we stante pede grote dus dure (desnoods streekvreemde olijf)bomen staan hebben.

Om te laten zien dat plaatselijke duurzame initiatieven wel zoden aan de dijk zetten, en voor gezinnen haalbare kaart zijn, organiseren we samen met de Milieuraad voor een 2° editie op **16 september van Gluur ook eens bij je Buur**. Met het gezin en de fiets op stap naar een waaier van initiatieven bij privé woningen en bedrijven om te tonen hoe het ook kan. Op een ontspannen manier doe je er zeker veel inspiratie en praktische info op. Net zoals 2 jaar geleden rekenen we op massale belangstelling. Meer info verder in dit nummer.

De herfst met zijn vaak bedwelmende geuren – snoof je de grote stinkzwammen al eind augustus?– en betoverende kleuren kan je op de verschillende najaarsuitstappen zelf komen proeven. Of er bij zijn op de **Dagen van de Natuur** half november, om tussen nevelslierten in de Kleiputten, Mandelhoek of Oekene eens een dagje voor de natuur uit te trekken? Naast een goed gevoel krijg je er veel voor terug!

Piet

Voor wie liever niet snuift, hier een prachtfoto van de Grote Stinkzwam. Volledig geurloos!

ACTIVITEITENKALENDER

 = met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan –Lindenstraat (Roularta)	 = vertrekuur	 = lunchpakket meebrengen
 = leiding	 = uitstapverantwoordelijke	 = busuitstap

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website:
<http://users.pandora.be/mandelstreke>

Do 6, 13, 20 september ⌚19:30 – 21:30 's Gravenstr 14	Cursus Natuurfotografie in 't Achterhuis 3 theorielessen - €50 voor leden - €65 voor niet-leden	☎ Johan Hanssens ☎ Tom Linster
Vr 7 september ⌚19:30 CC Kleine Beer	Spaghettiaavond ten voordele van VOC in Beernem	☎ Ria Wyffels
Zo 9 september ⌚08:30 – 12:00	Werkdag in Mandelhoek	☎ Jacqui Stragier
Zo 9 september ⌚09:30 – 12:00	Openbare geleide wandeling in Mandelhoek	☎ Wim Marichal
Za 15 september ⌚09:00 Bierbeek	Dag van de Natuureducatieve vrijwilliger Thema: stilte en landschap	☎ Tineke Thijs 014/472955
Zo 16 september ⌚12:00 – 17:00	Gluren bij de bureu Milieu- en energievriendelijke initiatieven bij bedrijven en particulieren. Meer info op pagina 6	☎ Piet Desmet
Za 22/09 + 06/10 ⌚07:30 	Cursus Natuurfotografie 2 praktijklessen in de Blankaart te Woumen ⌚08:00-12:00	☎ Johan Hanssens ☎ Tom Linster
Zo 23 september ⌚14:00 Hallen Diksmuidsesteenweg	Fietstocht: verkenning NO van Roeselare ± 25 km op een rustig tempo	☎ Ludo Momerency

Za 29 september ⌚14.00-17.00 Babilliestraat	Werkgroep Mycologia Mandelstreke Kleiputten	☎ Koen Maes
Za 6 oktober ⌚09:15 – 17:00 Voskenslaan Gent	Natuurpunt Trefdag in campus Schoonmeersen, Hogeschool Gent Inschrijving: € 5. Meer info op pagina 6	☎ Philippe Deprez
Zo 14 oktober ⌚09:30 – 12:00 Waterstr	Openbare geleide wandeling in Mandelhoek +⌚14:00-16:00 openpoortdag	☎ Koen Maes
Zo 14 oktober ⌚vanaf 14.00 uur	Opendeurdag Opvangcentrum voor vogels en wilde dieren	☎ VOC 050/ 79 09 59
Zo 21 oktober ⌚13:00 	Paddenstoelentocht in Bulskampveld ⌚13:45 parking Aanwijs	☎ Koen Maes
Za 3 november ⌚14.00-17.00 Babilliestraat	Werkgroep Mycologia Mandelstreke Kleiputten	☎ Koen Maes
Zo 11 november ⌚vanaf 10.00 – 16.30 waarna receptie met Provincie en GR-paden	Natuurwandeling in en rond Bulskampveld 14 u: start 5 km wandeling bij bezoekerscentrum naast het kasteel 13u30: start 9 km wandeling op parking Driekoningen (Cafetaria) 10u00: start 17 km wandeling op parking Driekoningen (Cafetaria) Organisatie: kern De Reiger	☎ Jean-Pierre Vandamme
Za 17 november ⌚09:00 – 16:00 parking Babilliestraat	Dag van de natuur: werkdag in de Kleiputten + onderhoud van nestkasten voor steenuil Meer info op pagina 5	☎ Piet Desmet
Zo 18 november ⌚09:00 – 12:00 Burgemeesterstraat	Dag van de natuur te Oekene Meer info op pagina 5	☎ Dirk Vandewalle 051/220235
Za 1 december ⌚14.00-17.00 Babilliestraat	Werkgroep Mycologia Mandelstreke Kleiputten	☎ Koen Maes
Zo 2 december ⌚08:30 	Bezoek aan de Zeeuwse polders en plassen 	☎ Ludo Momerency

AANKONDIGINGEN

De nieuwe Natuurpuntkalender 2008 is binnen!

We blijven even ambitieus als vorig jaar en deden weer een behoorlijke voorraad in. We maken ons sterk dat ook deze kalender met schitterende natuurfotografie van eigen bodem, even vlot de deur zal uitvliegen. Een vol jaar genieten van een stukje natuur aan de muur met de verrassende beelden van de wisselende seizoenen, ...

Het formaat, de lay-out en ook de prijs blijft zoals bij de vorige edities: € 7,50 per stuk.

De opbrengst komt de eigen afdeling ten goede, wat we opnieuw besteden aan aankoop en beheer van natuur in eigen streek. Wie in een vorig nummer de bijdrage las over de Breemeersen, of er met onze afdeling mee op stap ging, weet dat we hiervan werk maken.

We zorgen ervoor dat je de Natuurpuntkalender 2008 ter beschikking is op de najaarsactiviteiten. Rechtstreeks kan je die natuurlijk ook afhalen bij de bestuursleden (zie lijst achterin dit boekje), maar geef dan liefst vooraf een seintje. Doen!

Dag van de Natuur op zaterdag 17 november

Voor de habitués toveren we die dag voor de 14e keer geen nieuw konijn uit de reservaathelmen. Wel putten we uit een mix van beheerswerken in en rond het reservaat, en tegelijk uit Vera's onvolprezen ketels met dampende hutsepot!

We zijn zowel in het reservaat actief met het weghakken van al te opdringerige wilgenopslag langs de oevers, en uitdunnen van niet streekeigen boomsoorten langs de paden. Ook een deel van de rietvelden krijgen een maaibeurt. Veel handen nodig dus om al het snoeihout en maaisels af te voeren naar de bestaande en een nieuw aan te leggen stapelwal.

Op het open gebied naast het reservaat willen we een aantal afgestorven knotwilgen vervangen. Idem voor de haag rond de hoogstamboomgaard.

Iedereen die een beetje van aanpakken weet kan er zijn gading vinden, voor een halve af hele dag. Ook kinderen zijn welkom als hun ouders ook in de buurt kunnen blijven. En zoals bij de vorige werkdagen loopt het weer steeds in de pas. In elk geval sfeer gegarandeerd!

Praktisch

We starten vanaf 9 u bij de grote poort aan het reservaat (vanaf parking Babilliestraat), en ruimen op tegen 16u.

Best kan je laarzen bij hebben en kledij die tegen een stootje kan.

Wij hebben werkhandschoenen ter beschikking en alle nodige werkmateriaal.

Ook drank, zelfs warme soep, is voorzien.

Om een idee te krijgen hoeveel hutsepot we moeten voorzien (ook vegetarisch kan...) graag een seintje naar Piet Desmet (051/225852) of Dirk Vandewalle (051220235) of mailen naar natuur.mandelstreke@scarlet.be

De bewoners van het reservaat zijn je er dankbaar voor!

Piet

Dag van de Natuur op zondagvoormiddag 18 november

Aanplant van een smulboomgaard bestaande uit een 40-tal hoogstamfruitbomen van oude Vlaamse rassen, aanplant van een rij knotwilgen en het maken van een wilgenvlechtwerk staan op het programma te Oekene.

Er wordt afgesproken op het speelplein aan de Burgemeesterstraat om 9 uur.

Natuurpunt Trefdag

Op zaterdag 6 oktober vindt de jaarlijkse Trefdag plaats in Gent, een hoogdag voor alle vrijwilligers van Natuurpunt. Het belooft een inhoudelijk boeiende dag te worden, maar meer nog een ontmoetingsdag waar je ervaringen kunt uitwisselen en ideeën opdoen voor je afdeling of werkgroep, enz.... We starten de dag met een visievorming in plenum: 'Natuur & Landschap in de Vlaamse ruimte 2010'. De Raad van Bestuur bijt de spits af en laat ons proeven van een eerste visie. Daarna geven we het woord aan een externe spreker en volgt een debat met het publiek. Het voormiddagdeede wordt afgesloten met een voorstelling van de Natuurpuntcampagnes voor de volgende drie jaar. Tijdens een extra lange middagpauze kan je contacten leggen en bijpraten met collega-vrijwilligers uit heel Vlaanderen. Doorlopend is er een infomarkt waar je kunt shoppen tussen nieuwe ideeën en projecten. In de namiddag worden 2 opeenvolgende reeksen van 5 parallelle workshops aangeboden. Doordat het aantal workshops beperkt is, blijft er binnen elke workshop voldoende tijd voor debat. Voor partners en kinderen is er een parallelprogramma, zodat je met het hele gezin naar Gent kunt afzakken.

Meer informatie op www.natuurpunt.be

Gluur ook eens bij je buur

Dat duurzaamheid geen 'duur' woord hoeft te zijn, laten we u zien aan de hand van 15 concrete projecten. Na het succes in 2005 slaan de milieudienst en de Noord-Zuiddienst de handen in elkaar voor een tweede editie van 'Gluur ook eens bij je buur'. 15 Roeselaarse 'buren' en organisaties stellen hun deuren voor u open.

Maak kennis met Roeselaarse compostmeesters, biologische groentekwekers, gebruikers van zonneboilers, Ervaar hoe zij met hun projecten meewerken aan een duurzame omgeving. Voor de eerste keer dit jaar kijken we ook over het muurtje van het rijke Noorden. We ontdekken wat duurzaamheid en

ontwikkelingssamenwerking met elkaar gemeen hebben. In de wereldwinkel en het Provinciaal Noord-Zuidcentrum leert u er meer over.

Kies zelf welke projecten u bezoekt. Om het u gemakkelijk te maken werden er vier verschillende fietsroutes uitgestippeld waarlangs deze boeiende en gevarieerde projecten te bezoeken zijn.

Bent u bekommerd om een omgeving waarin het ook voor onze kinderen en kleinkinderen goed leven is, kom dan kijken welke inspanningen men in Roeselare al levert!

Gluur ook eens bij je buur

Zondag 16 september van 12 uur tot 17 uur (inschrijven kan tot 15 uur).

Afsluit voorzien in de sportzaal van het O.C. St. Idesbald vanaf 16 uur.

Inschrijven graag vooraf op één van de volgende locaties:

- Sociaal Huis welwel, Zuidstraat 17, 051-26 21 74
- Milieudienst, Stadhuis, Botermarkt 2, 051-26 22 90
- Infocentrum, Ooststraat 35, 051-26 96 00

Of de dag zelf:

- Provinciaal Noord-Zuidcentrum, Hugo Verrieststraat 22
- Stadsboomgaard, Hoek Bergstraat & Babiliestraat
- Provinciaal Proefcentrum biologische landbouw, Gabriëlstraat 11, Beitem

U ontvangt een stadsplannetje met de 4 fietsroutes en de 15 te bezoeken locaties. Gluur ook eens bij je buur is een initiatief van de milieudienst, de milieuraad, de Noord-Zuiddienst en de Noord-Zuidraad van Stad Roeselare. Met steun van de Provincie West-Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap.

Cursus Natuurfotografie

De cursus is bedoeld voor alle fotoamateurs met een hart (of oog) voor de natuur, die betere foto's willen maken. Er is geen voorkennis nodig. De prijs bedraagt €50 voor leden van Natuurpunt en €65 voor niet-leden. In de prijs is een syllabus en een CD met praktijkvoorbeelden inbegrepen.

De cursist wordt verondersteld te beschikken over een behoorlijk fototoestel (reflex of compact) en liefst digitaal voor de praktijklessen.

Het theoretische luik heeft plaats op donderdagavond 6, 13 en 20 september 2007, telkens van 19.30 tot 21.30 uur, in Zaal **'t Achterhuis, 's Gravenstraat 14 te Roeselare.**

De praktijklessen gaan door in de Blankaart te Woumen op 22 september en 6 oktober, telkens van 8.00 tot 12.00 uur.

De verplaatsing naar Woumen gebeurt met eigen vervoer, maar er kan meegereden worden. Het verzamelpunt is de Meiboomlaan aan Roularta. We vertrekken stipt om 7.30 uur.

Mededelingen en last-minute aanpassingen zullen steeds per e-mail worden gecommuniceerd. Cursisten die hun e-mail adres nog niet hebben meegedeeld worden verzocht dit zoviug mogelijk te mailen naar joanhanssens@fulladsl.be. Ook voor bijkomende inlichtingen kan je steeds bij bovenstaand adres terecht.

Johan

Spaghettifestijn

Kom op **vrijdagavond 7 september 2007** genieten van een lekkere spaghetti en steun daarmee het opvangcentrum voor vogels en wilde dieren.

In het cultuurcentrum De Kleine Beer (C. Marichalstraat 5 te Beernem) zullen we je graag bedienen vanaf 19.30 uur.

De prijs bedraagt € 10 voor volwassenen en € 6 voor kinderen. Er is 1 drankje inbegrepen in de prijs.

Voor meer info of inschrijvingen: Tel: 050/ 79 09 59 of voc@voc-bulskampveld.be

Opendeurdag opvangcentrum voor vogels en wilde dieren

Wanneer?	14 oktober 2007, vanaf 14.00 uur
Waar?	Provinciaal Domein Bulskampveld te Beernem Achter het kasteel, naast de kruidentuin
Wat?	- Kennismaking met het opvangcentrum - Vrijlating gerevalideerde vogels om 17.00 uur - Rondleiding op eigen tempo - Gezellige babbel bij koffie en pannenkoeken
Meer info?	Tel: 050/ 79 09 59 of voc@voc-bulskampveld.be

Natuurbeheerweekend op de Blankaart

Natuurpunt IJzervallei organiseert van vrijdag 28 tot en met zondag 30 september een natuurbeheerweekend.

Het werk zal vooral bestaan uit rietlandherstel, d.w.z. het maaien en afvoeren van overjarig riet en het kappen en verwijderen van wilgen in het rietland.

Natuurpunt wil op die manier het rietmoeras van de Blankaart opnieuw geschikt maken als leefgebied voor de roerdomp.

Er wordt overnacht in de vakantiewoning van 't Buitenbeentje in het centrum van Diksmuide. Er is plaats voor 24 deelnemers. Er zijn verschillende kamers met 4-6 bedden per kamer. Er is een ruime leefruimte, een keuken en sanitair aanwezig.

Op vrijdagavond krijg je achtergrondinformatie over het natuurgebied. Op zaterdag wordt de hele dag gewerkt en op zondagvoormiddag brengen we een bezoek aan het natuurgebied.

Volgende maaltijden zijn voorzien: vrijdagavond (boterhammen en soep), zaterdag (ontbijt, picknick, warm avondmaal), zondag (ontbijt en picknick).

Het hele weekend kost € 30 per persoon. Studenten, leden van de Jeugdbond voor Natuur en Milieu en kinderen betalen € 20. Wie inschrijft, ontvangt een week vooraf gedetailleerde praktische informatie.

Opgelet: het is ook mogelijk om enkel op zaterdag te komen werken. Wel zelf je picknick meebrengen, Natuurpunt zorgt voor verse soep en drank (= gratis).

Vermits er in het rietmoeras gewerkt wordt, trek je best laarzen aan en kleren die vuil mogen worden. Voorzie misschien ook reservekledij, voor het geval het rietmoeras je een natte broek bezorgt.

Indien mogelijk mag je ook een degelijke snoeitang, eigen kettingzaag/bosmaaier en bijhorende veiligheidskledij meebrengen.

(Foto: Jeroen Schols)

Inschrijven doe je door het deelnamegeld voor 20 september 2007 over te schrijven op rekeningnummer 979-9722407-05 van Natuurpunt IJzervallei met vermelding van 'WWK + aantal deelnemers (volw./kind/student)' én je geeft een seintje aan Sigrid Verhaeghe, 051/54 52 44 of via de-blankaart@natuurpunt.be.

Voor bijkomende informatie kan je terecht bij Sigrid Verhaeghe (051/54 52 44) of Guido Vandenbroucke (0477/ 85 41 38)

Mandelstreke ontdekt paddenstoelen

Vergeet ja na het nemen van een douche doelbewust de ruimte tussen uw tenen af te drogen?
Laat je de laatste perzik in de fruitmand altijd onaangeroerd?
Rijd je met uw grasmachine behendig rond die ene paddenstoel en niet erover?

Dan bent u de persoon die we zoeken. Deze herfst houden we immers 'Mycologia Mandelstreke' boven de doopvont. Ons eerste werkjaar starten we met een reeks verkennende wandelingen in en rond de Kleiputten. Bedoeling is dat geen enkele paddenstoel, zwam of schimmel onze aandacht ontsnapt.

Wil je uw kennis over de rijke vormenwereld van de paddenstoelen wat aanscherpen, kom dan gerust eens af naar één van onze paddenstoelenexcursies. **De excursies vinden plaats op zaterdagmiddag 29 september, 3 november en 1 december. We verzamelen aan de parking van de Kleiputten en starten stipt om 14.00 uur.**

Je brengt best een loupe en determinatiegidsen mee. Tot op excursie!

Koen

NATUUREDUCATIE

Het kasteel van vlerk: waag je in de wereld van de vleermuizen

De omgeving van Bulskampveld is door zijn bossen, vijvers en dreven een heel interessante streek voor vleermuizen. Twee jaar geleden werd naast het kasteel een ijskelder nagebouwd als overwinteringsplaats voor deze dieren. Weinig mensen hebben echter ooit een echte vleermuis van dichtbij gezien. Dat komt omdat ze zeldzaam zijn, maar omdat ze een verborgen leven leiden. Overdag slapen ze in een schuilplaats. 's Nachts vliegen ze uit om te jagen op insecten en klein ongedierte. De dienst natuur- en milieueducatie van de provincie West-Vlaanderen, de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt en het Regionaal Landschap Houtland willen deze dieren bekender maken via een doe- en een informatieve tentoonstelling. De tentoonstelling is kindvriendelijk opgevat.

Doe- tentoonstelling

Vlerk, een vleermuisvrouwje nodigt je uit om een jaartje met haar mee te reizen in de doe-tentoonstelling. Stap binnen in de grot en beleef er zelf hoe de vleermuis leeft. Beluister de geluiden die een vleermuis maakt, luister zelf eens met de oren van een vleermuis, bereken hoeveel een vleermuis jaarlijks verorbert en piep eens achter de schermen van het intieme leven van de vleermuis.

Informatieve tentoonstelling

Hier worden vragen over deze bijzondere diertjes beantwoord. Je maakt kennis met de plaatsen in jouw buurt waar de vleermuizen de zomer of de winter doorbrengen. Natuurlijk wist je al dat vleermuizen niet in je haar vliegen! Wist je dat er een vleermuis bestaat die graag op zolders woont en oren heeft die bijna zo lang zijn als zijn vleugels? En wedden dat je zonder het te weten vlakbij enkele zeldzame vleermuizen woont.

De vleermuizententoonstelling alsook de permanente tentoonstelling zijn vrij toegankelijk tijdens de openingsuren. Er is ook een educatieve module over vleermuizen voor groepen van 10 tot 13 jaar.

De jongeren worden uitgedaagd door de geest van de kasteelheer om de levenswijze van de vleermuis te onderzoeken

De toonstelling vindt plaats van 26 augustus tot 23 december in het bezoekerscentrum (kasteel) van Bulskampveld.

Meer info vind je op www.west-vlaanderen.be/bezoekerscentra of 050 55 91 00

NATUURSTUDIE

Gierzwaluwen en een kwakkelzomer

Met het succesvol bezetten van de nestbakken, zowel inbouw als houten wandkastjes vorig jaar, waren de verwachtingen nu hoog gespannen.

Onze eerste indruk met het sombere weer van mei, maar vooral juni en juli, is dat heel wat gierzwaluwen het wat broeden betreft, voor bekeken hebben gehouden. Of weinig succesvol waren. We merkten heel weinig aanvliegactiviteit bij de traditionele nestelplaatsen. Bij die soort is het bekend dat bij ongunstig weer ze tijdelijk zuidelijker gelegen gebieden gaan opzoeken, in de hoop er beter weer te treffen. Ook de jongen zijn hieraan aangepast en kunnen in het nest een tijdlang vasten (max. 9 dagen), waarbij hun lichaamstemperatuur en hartslag dalen. Wanneer het weer ondertussen niet echt beter wordt, kan die lethargie niet blijven duren en moeten ze de loodjes leggen.

Gierzwaluwen laten nooit helemaal in hun kaarten kijken, maar de eerder beperkte aantallen rondzwermende vogels eind juli laat vermoeden dat er weinig jongen werden grootgebracht. We polsen nog bij andere gemeenten in Vlaanderen hoe het daar verliep.

Piet

NATUURBEHEER

Nieuws van het zwaluwfront

Voor het tweede jaar op rij zijn enkele mensen van Natuurpunt de nestelplaatsen voor boeren- en huiszwaluwen gaan controleren op het grondgebied van Roeselare. Dit kadert in de afspraken die binnen de milieuraad werden gemaakt voor een financiële ondersteuning van zwaluwnesten. Dit moet resulteren in een betere bescherming van de broedplaatsen.

Voorlopig geven nog maar enkele algemene tendensen voor 2007. In een volgend nummer geven we een volledige vergelijking met het broedseizoen 2006, met de nodige conclusies voor volgende jaren.

De eerste aankomst

Bij boerenzwaluwen op de bekende broedplaatsen schommelt dit rond half april. De eerste melding bij een oud nest was op 12 april, net dezelfde datum als in 2006 (mededeling A. Lust).

Bij huiszwaluwen kregen we voor de kolonie in het Biezenhof een eerste melding op 19 april (mondelijke mededeling G. Werbrouck). Het zomerweer in april had blijkbaar een beperkte invloed op hun trekting.

Ondanks een 'normale' datum had men in het Biezenhof de indruk dat ze slechts vrij laat tot broeden kwamen. De sombere maand mei en vooral juni kunnen hierin meegespeeld hebben.

Bezetting

Het aantal subsidieaanvragen voor beide soorten lag lager dan in 2006. Nochtans zijn dezelfde kanalen gebruikt voor informatieverspreiding. Uit een gedeeltelijke rondvraag bij wie de aanvraag niet hernieuwde, bleek dat vooral huiszwaluwen er dit jaar wegbleven of kozen voor een nabijgelegen nieuwe nestelplaats. Beide kolonies (St. Idesbald en Biezenhof) lieten een lichte achteruitgang zien.

In de woonwijk Biezenhof komt het helaas nog al te vaak voor dat eigenaars huiszwaluwvestiging afschrikken door plasticzakken tegen de dakgoot op te hangen. Zelfs nestvernietiging door botweg de nesten af te steken of met waterspuit te bewerken. Reden: bevuilding van vensterbank of terrasrand door

uitwerpselen. Hier is een intensieve preventiecampagne op zijn plaats, waarbij ook kan onderstreept worden dat het om een bedreigde en beschermde vogelsoort gaat.

Waar de zwaluwen wel welkom zijn, werd vaak gebruikt gemaakt van de mestplankjes die we met de aanvraag aanbieden. Soms verkozen eigenaars om helemaal niets te voorzien, bezorgd om de vogels absoluut niet af te schrikken.

De boerenzwaluwen treffen we nagenoeg uitsluitend in boerderijen aan. Nestelplaatsen, dicht bij de stadsrand waar vorig jaar slechts een paartje broedde, krijgen het moeilijk. Een aantal plaatsen werd niet meer opnieuw bezet. Voor de rest hielden de kleine kolonies, hielden vrij goed stand met 2 tot 7 koppels per boerderij. Uit voorlopige gegevens lijkt het broedsucces geleden te hebben onder de zeer sombere en natte julimaand, waardoor ze vaak niet meer tot een tweede broedsel kwamen. Een aantal nestkommen waren omgebouwd tot winterkoning- of mussenwoning. Die broeden echter zonder subsidie...

Evaluatie

Algemeen wordt het initiatief positief onthaald, en kregen we van de eigenaars zeer vlotte medewerking en spontaan extra informatie rond aantal broedsels, eerste aankomst en ook waarnemingen andere soorten (o.a. uilen). Waar de nestelplaatsen ondertussen bekend zijn, kunnen we best voor een soort nieuwsbrief zorgen, samen met de subsidieaanvraag voor 2008. Hierdoor vermijden we ook verlies van broedgegevens voor wie de bekendmaking via Rechtstreeks (contactblad voor Roeselare) of Door Weer en Wind zouden missen.

Piet

Kerkuilnieuws

Half augustus is het jubileumnummer van de Kerkuilenwerkgroep, die 30 jaar actief is, gepubliceerd. Hieruit sprokkelen we enkele gegevens en tendensen die voor kerkuilen in (West-) Vlaanderen opvallend zijn, met wat meer info over het broedseizoen 2006.

Dank zij de grote inspanningen van de werkgroep met het plaatsen van (veilige) uilenbakken samen met een intensieve controle zien we, na de koude winters van midden de jaren negentig, een gestage toename van het aantal geslaagde broedgevallen van deze tot de verbeelding sprekende uilensoort. In 1997 met ongeveer 180 broedgevallen voor gans Vlaanderen steeg dit tot in het topjaar 2005 met bijna 776 broedgevallen. In onze provincie piekten we toen op 85 broedgevallen, (in 1997 nog maar 22!). Deze steile klim heeft, naast een betere bescherming en controle, wellicht ook te maken met de zachte winters en enkele goede muizenjaren.

In 2006 verliep het andersom. Eerst de cijfers: In Vlaanderen kwam men tot een totaal van 458 geregistreerde broedgevallen (min 41%), in W.-VI kwamen slechts 33 paren tot broeden (min 61%) met een hoofdaccent centraal (Houtland) en in het NO van de provincie. Een derde van de 64 West-Vlaamse gemeenten herbergde een of meerder koppels. Hiervan kwamen 82% van de paren tot broeden in een nestkast, hoofdzakelijk op boerderijen en in schuren. Voor de andere provincies schommelde dit van 51% (O.-VI) tot 88% (Antw.).

Ambachtelijke geitenboerderij

Colliemolenstraat 41
8840 Oostnieuwkerke
Tel / fax 051/20 74 00

Alle zuivel op basis van geitenmelk

Hoewwinkel open:

Vrijdag 9u-12u en 13u30-19u

Zaterdag 9u-12u en 13u30-18u

Zondag 9u-12u

NIEUW!!!!!!

Elke zondagnamiddag van mei tot september

ijsjes op basis van geitenmelk

Parketvloeren Desimpelaere

fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27

8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64 FAX : 051 22 98 73

alle digitale en analoge
zwart-wit en
kleurkopie opdrachten

KOPIE DELEYE
FOTOKOPIE - SNELDrukkerij

p o l e n p l e i n

r o e s e l a r e

051/24 03 10

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN - FAIENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming

Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

Apprendre le français au soleil de Provence

CREA-LANGUES VOOR VOLWASSENEN
FRANSE TAALCOURSUSSEN OP MAAT
COMMUNICATIEVE LESMETHODE
INTENSIEVE BEGELEIDING
KLEINE LESGROEPEN
VOLGENS TAALNIVEAU
GEMOTIVEERD INTERNATIONAAL PUBLIEK
VOLLEDIG VERZORGD VERBLIJF

CREA-LANGUES VOOR JONGEREN
VAN 12-14 JR. 15-18 JR
SWINGENDE TAALVAKANTIES
SAMEN MET FRANSE JONGEREN
FRANS LEREN IN COMBINATIE MET PAARDRIJDEN
ZEILEN/SURFEN, CANYONING,
WILDWATER-AVONTUUR
OF EEN GEVARIEERDE À LA CARTE-FORMULE

MEER INFORMATIE & GRATIS BROCHURE:

CREA-LANGUES
BOOMFOREESTRAAT, 38
B-8870 IZEGEM BELGIUM
TEL. + 32 (0)31 31 97 47 FAX + 32 (0)31 32 02 91
E-MAIL: info@crealangues.com
WWW.CREALANGUES.COM

Wonen en Natuur cvba

IMPORT - GROOTHANDEL

Ecologische bouwmaterialen
Natuurlijke verven

Industriestraat 30
8755 Ruiselede

Tel 051-65 85 97
Fax 051-65 85 98

www.wonenennatuur.be
wonenennatuur@telenet.be

LEINOS natuurverven, FAXE parketbehandeling, KEM silicoatverven
GUTEX Onderdak en isolatie, FLACHSHALUS Vlasisolatie

Vita Casa plus

natuurvoeding

allergiewinkel

Kooklessen - Shiatsu - Voedingsadvies

Danny & Hse De Blanger-Lippeveld

Jona & Robbe

Deperestraat 319, 8800 Roeselare

Tel. & Fax 051 25 25 53

e-mail plus@vitacasa.be

btw be 0860 426 325

Open: di-vr 8.30-12 u. & 13.30-18.30 u.

zaterdag doorlopend van 9-17 u.

zondag en maandag gesloten

S.

shanks. waste solutions.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv

Regenbeekstraat 7C

8800 Roeselare

Tel 051 - 22 60 44

Fax 051 - 22 13 91

www.shanks.be

Het broedsucces bleef vrij constant, nl. gemiddeld werden er 3,2 jongen per nest geteld. Dat die het hard te verduren hebben gekregen moet ook blijken uit de zeer slechte weersomstandigheden waarmee het broedseizoen gestart is. Een kwakkelend, nat voorjaar met een laat winteroffensief geeft weinig prooidieren (spitsmuizen, woelmuizen), waardoor de koppels niet in optimale conditie het broedseizoen ingingen. Veel koppels kwamen gewoon helemaal niet tot broeden. Paren die toch aan eileg en broeden kwamen deden dit later in het voorjaar. Hierdoor waren er halfwasjongen in de bloedhete julimaand, waardoor ze zelfs hun donsveren verloren en naakt in het nest lagen te bakken, wat voor velen fataal werd. Wie het dan toch nog overleefde, stond hen een kletsnetje augustus te wachten: dit betekent half verzopen lessen in jachttechniek moeten leren. Verre van ideaal dus. Gelukkig volgde een milde herfst en zachte winter, waardoor de resterende blijvers in goede conditie het broedseizoen 2007 konden ingaan. Benieuwd hoe het hen dit jaar verlopen is.

Meer info over de gedreven kerkuilenwerkgroep vind je op www.kerkuilenwerkgroep.be

Tot vorig jaar viel Roeselare uit de boot wat kerkuilwaarnemingen en broedgevallen betreft. Vanaf april tot juli waren er echter enkele verspreide waarnemingen van kerkuilen, wat de hoop doet groeien dat deze soort zich opnieuw bij ons komt vestigen, na bijna 40 jaar afwezigheid. Tot eind zestiger jaren broedden ze nl. in de toren van het kasteel in het Sterrebos te Rumbeke.

Half augustus kregen we ook een melding van een kerkuil in een stadstuin in Roeselare. De vogel was handtam met een wartel om de poot. Het ontsnapte exemplaar (cfr foto) bezorgden we aan het VOC, die ondertussen de eigenaar weer opspoorde. Deze beschermde vogels horen echter vrij in de natuur te kunnen leven, niet in een hok ten behoeve van enkelingen!

Piet

IV. NATUURBELEID

Nieuws uit de milieuraad

FIJN STOF – EEN OPLOSSING IN ZICHT VOOR ROESELARE?

We weten het allemaal, in de lucht zweeft vaak veel – te veel – fijn stof. Roeselare is daarbij één van de hotspots waar de maximale normen voor fijn stof vaak overschreden worden (zie tabel en http://www.irceline.be/~celinair/dutch/homenr1_java.html). Iedereen kan op www.irceline.be (zie onder 'fijn stof/gezondheid') de metingen opvolgen voor Roeselare (zwaaiikom) en Roeselare (Brugsesteenweg) en de andere Belgische meetpunten.

De invloed van fijn stof is nog weinig gekend maar toch enkele belangrijke conclusies:

- hogere concentraties PM10 (10 microgram) stof leidt tot meer opnames in het ziekenhuizen;
- korte blootstelling heeft vooral invloed op gevoelige mensen zoals kinderen en ouderen;
- bij chronische blootstelling blijken er meer chronische luchtwegenaandoeningen voor te komen;
- hoe fijner het stof hoe ernstiger de impact. PM10 stof gaat tot diep in de longen, PM2,5 stof gaat rechtstreeks door in het bloed wat de kans op infarcten doet verhogen.

De normering voor fijn stof is afkomstig van de Europese Unie. In 2005 mag het daggemiddelde van fijn stof niet het niveau van 40 microgram per kubieke meter overschrijden over een heel jaar. Per individuele dag mag 50 microgram per kubieke meter niet overschreden worden, maar dit mag slechts 35 dagen per jaar voorkomen. In 2010 worden deze normen aangescherpt zoals aangegeven in onderstaande tabel:

	Fase 1 1 januari 2005	Fase 2 1 januari 2010
Jaargemiddelde	40 µg/m ³	20 µg/m ³
Daggemiddelde (24-uur) met aantal overschrijdingen per jaar	50 µg/m ³ 35	50 µg/m ³ 7

Eenvoudig is het niet om op lokaal vlak rond fijn stof een werkend beleid te voeren om de Europese normen te halen. Vlaanderen ligt middenin het hooggeïndustrialiseerde West-Europa met een hoge bevolkingsconcentratie: veel verbranding van fossiele brandstoffen, transport op een zeer dicht wegennet, slijtage, chemische stoffen en behandeling van grondstoffen zorgen voor een permanente achtergrondbelasting. Lokale activiteiten kunnen plaatselijk voor extra belasting zorgen.

Doordat er hier (haven) meer dan tussen 153 en 77 overschrijdingen/jaar voorkomen (vorig jaar: 85 en dit jaar al 53) heeft de VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) besloten om lokaal uit te zoeken wat de belangrijkste fijnstofbronnen zijn.

Deze studie van de VMM over de vervuillingsbronnen rond het meetpunt aan de zwaaihoek leert ons dat het composteringsbedrijf (Stercompost), dat nu al zijn activiteiten heeft gestopt en tegen het einde van het jaar alle resterende compost zal afvoeren, de belangrijkste fijn stofproducent is. Ook de behandeling van bouwmaterialen zoals zand en cement én van granen en melen door de vele veevoederbedrijven, zorgen voor extra fijn stof.

Volgens bovenstaand reductieplan wil het beleid voor Roeselare een belangrijk deel van de doelstellingen bereiken door het composteringsbedrijf helemaal op te doeken. Dit zou eind 2007 moeten zijn afgerond. De overige vermindering zou komen door acties te ondernemen bij bv. de overslagactiviteiten van de zandhandel. Zo zouden de kades regelmatig geveegd moeten worden.

De werkgroep fijn stof heeft zo een actieplan met 20 werkpunten opgesteld die in september ter aanvaardig door de milieuraad wordt voorgesteld. Transport, een fietsbeleid en isolatie van de woningen hebben er een belangrijke plaats in. Ook wijst dit plan op de voorbeeldfunctie van de stad Roeselare zelf!

Hokus-pokus of door een minimum aan grote acties zou een maximaal reductieresultaat kunnen gehaald worden! Of de realiteit zo eenvoudig ligt is een andere zaak. Laat ons concentreren op de grootste fijnstofproducent, nl. het composteringsbedrijf:

- ligt ten noorden-noordoosten van het meetpunt: noorderwinden zijn niet onmiddellijk de meest voorkomende (wind heeft een belangrijke invloed op de fijn stofconcentraties!)
- we zouden herkenbare pieken moeten ontdekken bij noorderwind – heeft het beleid tijdens een voorstelling niet kunnen aanwijzen
- als je denkt aan compost, in de voorkomende site gemaakt van verhakseld hout, denk je eerder aan 'vochtige omgevingen' die je bevestigd ziet door de altijd aanwezige waterdamppluim boven de hoge schoorsteen over dit composteringscomplex, en waar je zich dan ook afvraagt hoe fijn stof in zulke hoeveelheden kan vrijkomen.

Deze bedenkingen werden ook in overweging genomen door de tijdelijke werkgroep fijn stof. We nemen voorlopig een pragmatische houding aan: de VMM weet waarschijnlijk waarmee ze bezig is en vanaf begin 2008 houden we de metingen nog intenser in het oog, want een permanente waarneembare reductie moet dan waarneembaar zijn! Zoniet moet Roeselare en Vlaanderen andere strikte beleidsopties nemen. Je hoort er zeker nog van!

Peter

VOORBIJE ACTIVITEITEN

Fietstocht in het noordwesten van Mandelstreek

17/06/07

Gelukkig waren de weergoden ons gunstig gezind en kon de geplande fietstocht, onder leiding van Ludo, toch plaatsvinden.

Met 11 fietsers, waaronder ook enkele nieuwe gezichten, vertrokken we compleet vanaf de geitenboerderij " Belle Chèvre" richting Westrozebeke. Cien was zo lief om ons groepje te volgen als bezemwagen. Zo was onze veiligheid in goede handen, met vooraan in het peloton Ludo en achteraan Cien. De kerk van Westrozebeke was onze eerste halte. Aan het vernieuwde stadhuis zijn de nestbakken voor gierzwaluwen bevestigd. Ludo gaf ons wat historische uitleg; terwijl Jacques en ik genoten van een ambachtelijk ijsje. We fietsten verder langs kronkelwegjes, bergop en bij voorkeur bergaf, ondertussen genietend van een zingende leeuwerik om tenslotte via de oude spoorweg, nu een fietspad tussen Kortemark en Boezinge in Staden te belanden. Een korte halte in een oud cafeetje in de wijk gekend als de "Geite" (Hooglede) deed deugd. Na een halte op het marktplein en het Duits militair kerkhof in Hooglede, belandden we terug aan de Geitenboerderij in Oostnieuwkerke. Daar genoten we van een lekkere verfrissing. Ik denk dat iedereen na deze tocht moe maar tevreden huiswaarts keerde.

Ria

Aan de slag in de Kleiputten

11/08/07

In weerwil van alle nattigheid deze zomer, konden de twintig vrijwilligers de handen droog uit de mouwen steken. Beter nog, een milde zon bezorgde ons een ideale werkt temperatuur. Enkele oeverlopers en aalscholvers ontvluchtten de drukte toen de bosmaaiers zich een weg baanden door de ruigten, gevolgd door de ploegen die het maaisel naar de stapelwallen voerden, sleepten of zelfs losweg droegen.

Enkele grazige plekken en de paden door het reservaat kregen een maaibeurt, waardoor tegelijk de spontane houtopslag wordt afgeremd. Op de hellende percelen met reuzenpaardenstaart moesten jonge elzen en wilgen het ontgelden: we willen ook dit deel open houden voor de zeer specifieke vegetatie.

Filip en zoon Ward zochten het hogerop door alle mezenkasten te controleren en te reinigen. Dirk en Wim deden de omloop van de knotwilgen naast het reservaat voor een zomersnoei.

Nog voor een drankpauze baanden er heel wat ploetersaars, met of zonder laarzen, zich een weg in de ondiepe rietzone om hele stapels gemaaid riet af te slepen en met kruitwagens en tweewielers langs de hellingen weg te voeren: een spectaculair beeld waar het druipende riet ongevraagd voor afkoeling zorgde. Al gauw zagen we ijsvogel in de vrijgekomen zone langs flitsen, terwijl we kleine karekieten makkelijker te zien kregen bij het voederen van hun pas uitgevlogen 2° broedsel.

Hoog tijd om daar zelf werk van te maken, waarbij Wim (en zijn ma, waarvoor dank!), zoals bij vorige zomeredities, gezorgd hadden voor catering en drank. Een grote tijgerspin hield ons zootje vanaf het hekken in de gaten. Gesterkt weer het reservaat ingedoken: het werk schoot zo vlot op dat we echt aangenaam verrast waren om al tegen 3 uur de bijtjes en alle andere werktuig er te kunnen bij neerleggen.

Alle geplande werk was af, met inbegrip van het terugvinden van een ontbrekende grashark: dank je Lieve! Met de herwonnen rust kwamen groene kikkers op drijfhout snel een warm plekje zoeken om te zonnen, en schuimden oeverlibellen en de grotere paardenbijters het vrijgekomen wateroppervlak af. Nogmaals dank aan alle medewerkers die voor zeer vlotte en sfeervolle verloop van de beheerswerken hebben geholpen. Volgende afspraak op 17 november, tijdens de Dagen van de Natuur?

Een gelukkige conservator

Liefde is.....samen aan de 'karre' trekken!

Gevonden na de zomerwerkdag in de Kleiputten

Een zeer genereuze en ijverige vrijwilliger heeft een **beige, gestreept polo-hemdje** van het merk Viator in mijn auto te vondeling gelegd. Het hemdje, wellicht mannelijk, is ondertussen gewassen en in goede conditie. De eigenaar kan die terug komen ophalen bij Piet Desmet, Verbrandhofstraat 156 in Roeselare. Best vooraf een belletje.

Natuurpunters zijn vriendelijke mensen.
Let op het wederzijdse respect van Wim Marichal en Peter Desmet.

Het resultaat bij het rietveld met opnieuw rust na de werkdag.

Met de Buizerd en Natuurpunt Mandelstrecke in Wallemote 26/08/07

Met een feestelijk zomerweer en een even feestelijke attentie op elk van de tafels (dank Vera en Jacquil!) schoven we met 140 gasten mee aan.

De vele helpende handen van bestuursleden en vrijwilligers van de Buizerd en Natuurpunt zorgen voor een vlot verloop en een gezellig onderonsje.

Dank voor de enthousiaste alle medewerking!

(foto's: Johan Hanssens)

De belangstelling voor de pointe op de middag, het vrijlaten van herstelde en weer fitte sperwers, torenvalk of de volledig opgegroeide blauwe reiger was ook bij kinderen bijzonder groot. Katrien en Miguel van het VOC staken natuurlijk een handje toe, waarna de vogels opnieuw de vrijheid soms met luid gekekker tegemoet vlogen of ... wandelden. Misschien uit interesse voor de BBQ?

WAARNEMINGEN

Crex crex in Mandelstreke

Het is een warme zondagavond in juli wanneer Tim Vandewiele en ik beslissen een avonduitstapje te maken in Oostnieuwkerke. We zijn net terug van een JNM-kamp naar de Argonne en hebben nog steeds - altijd overigens - een natuurstudieboost.

We rijden de verschillende locaties af waar we denken uilen te vinden. De eerste mogelijke plaats levert geen uilen op, maar wel een juveniele groene specht. De tweede plaats, het Moerasbos met name, levert wel 3 Ransuilen op die zich prachtig laten bekijken van op zo'n 5 m afstand in de avondschemering. We zetten ons neer en genieten een halfuurtje, terwijl de Gierzwaluwen als vleermuizen boven onze hoofden sjezen en het silhouet van een libel is te zien in de schemering. Op de terugtocht naar Tim zijn huis hebben we nog een Ransuil als kers op de taart.

Het is al laat en ik besluit naar huis te gaan. In de Groenestraat sla ik nog even linksaf om eventueel in de Veldbosstraat in een oud pand daar Kerkuilen te treffen, maar stomverbaasd hoor ik het onmiskenbare 'Crex-crex, crex-crex, crex-crex' ...KWARTELKONING! ... Mijn eerste gedachte is dat dit niet kan, simpelweg weer één of andere droom moet zijn. Kwartelkoning op 500 m van mijn deur!? Ik word overweldigd door een onwaarschijnlijke adrenalinestoot en ik weet niet wat gedaan: genieten of Tim verwittigen?

Met trillende vingers tik ik Tim zijn nummer in en roep in de telefoon: *"Er zit kwartelkoning in de Veldbosstraat! Serieus, 't is niet om te lachen, kèr!*" Tim, niet echt onder de indruk van m'n flauwe grap, moet nog een 2de en 3de maal overtuigd worden alvorens op z'n fiets te jumpen... Ondertussen contacteer ik de andere vogelaars, tevergeefs... Ik sta te beven op m'n benen en ik adem als na een geweldige inspanning. Ik hoop dat de kwartelkoning blijft roepen zodat Tim hem ook kan horen. Gelukkig is dit ook zo en in een soort vreemde roes kunnen Tim en ik genieten van deze geheimzinnige vogel die vanop zo'n 10 meter uit een vlasveldje roept. Als de rede het uiteindelijk van de emotie haalt, besluiten we om een bandopnemertje te gaan. Onderweg kloppen we nog wildenthousiast aan bij JNM'er Jos Reynaert die dit stukken minder is. Zijn hond blaft het hele gezin wakker, maar wij zijn ondertussen al weer verder... Terug bij de kwartelkoning genieten we nog zo'n halfuurtje en nemen we z'n typische, mysterieuze geroep 'Crex crex' op.

De volgende dagen lokt deze vogel, die jaarlijks amper 0 à 5 keer wordt waargenomen in Vlaanderen en heel af en toe tot broeden komt, nog redelijk wat volk. De ene avond is al een groter succes dan een andere, maar mooie zonsondergangen en chique waarnemingen als Vossen op 15 m, Ransuilen, Kerkuil, Boomvalk, een fikse groep Groenlingen, Patrijzen, Grasmus, Gele Kwikstaarten enzovoort... zorgen altijd voor sfeer.

Tim en ik konden de vogel uit z'n veldje lokken door het geluid af te spelen net als Klaas, Dieter en co.

Je mag de Kwartelkoning verwachten in de hooilanden in de Handzamevallei of het Schulensbroek in Limburg. Wat deze vogel in het dichtbevolkte Roeselare te zoeken had zal altijd een raadsel blijven, maar hij is er toch wel een volledige week kunnen waargenomen worden! Zelfs als z'n vlasveldje werd afgemaaid, werd hij nog opgemerkt in een tarweveld zo'n 100 meter verder!

Zo'n waarneming toont aan dat we niet moeten wanhopen en zelfs in de streek van Roeselare nog mooie dingen verwachten! Het is een kwestie van véél geluk, véél buiten zitten en opmerkzaam zijn!

Pieter Becue

Vogelnieuws uit de Kleiputten

Wanneer we dit afmeten aan het aantal aanvragen voor gidsbeurten en het effectieve aantal geleide wandelingen in het reservaat De Kleiputten, dan moet de belangstelling voor het gebied en meer natuur in eigen streek zeker in de lift zitten. Reken hierbij de soms vreemde, of op zijn minst voor de streek zeldzame diersoorten die vrij recent zijn waargenomen en je hebt redenen te over om het gebied regelmatig eens aan te doen.

De soortenrijkdom heeft een verrassende vlucht genomen nu het omringende domeinbos stilaan tot wasdom komt, waardoor er meer dekking, nestgelegenheid en voedselaanbod is. Dit vertaalt zich onder meer in toevallige passanten die er al eens gemakkelijker verblijven. Denken we voor de laatste jaren aan visarend, purperreiger, roerdomp, kwak, hop, baardmannetje, sprinkhaanzanger, Cetti's zanger, nachtegaal of roodmus. In juni was er zelfs een kroonkraanvogel die er enkele dagen verbleef! Maar of die op eigen vleugels helemaal uit centraal Afrika afkomstig was, is al te hoog gegrepen.

Rietgors (foto: Johan Hanssens)

Het broedseizoen 2007 had ook een aantal verrassingen in petto, wat nogmaals het belang van kleine reservaatjes helpt onderstrepen. Hierna volgt een summier overzicht.

Watervogels als meerkoet, waterhoen en wilde eenden zijn we gewoon als broedvogels, maar waar we vroeger wel eens dodaars als toevallige gast zagen, hadden we dit jaar een stel dodaarzen met jongen. De rietveldjes herbergden verder minstens 3 koppels kleine karekiet en 1 kp. rietgors. Gedurende het ganse broedseizoen zagen we ijsvogel, soms 2 tegelijk. Zeer waarschijnlijk hebben ze hun nestgang in de buurt.

Drie dagroofvogels broeden in de buurt, en gebruiken het gebied als jachtterrein: sperwer, torenvalk en boomvalk. Idem voor ransuil. Alle duivensoorten nestelen er, maar vooral de minstens 2 koppels zomertortels zijn de uitblinkers.

Zowel groene als grote bonte specht en boomkruiper zijn er aanwezig, en gebruiken het gebied minstens als foerageergebied. Idem voor gaaien.

Bij zangvogels broedden er meerdere paren kool-, pimpel en staartmezen, heggenmus, winterkoning, roodborst, zanglijster, en merel. Zeker 1 broedgeval van grote lijster. Langs de gebouwen witte kwikstaart en zwarte roodstaart.

Voor de typische zomergasten telden we de zangposten (zp): tjiptjaf (zeker 5 zp), fitis (1zp), zwartkop (minstens 3 zp), tuinfluiter (2zp), grasmus (1zp), spotvogel (1 zp) en bosrietzanger (2zp). Bij vinkachtigen en mussen zeker groenling en huismus, wellicht ook kneu in de omgeving. Koekoek is nauwelijks in het gebied gebleven, eileg in de nesten van de nochtans ruim aanwezige waardvogels is dus onwaarschijnlijk. Zoals eerder vermeld, is dit lijstje onvolledig. Wie nog extra gegevens heeft, wil je ons die bezorgen?

Veel van de bovenvermelde soorten konden we waarnemen tijdens de avondwandeling op 8 juni. Tussen de frisgroene bomen sprongen de vele bruine massieven in het oog van **aangetaste wilgen**, waarbij de bladeren helemaal verdord bleken. De andere boomsoorten hadden hier geen last van. Ook in andere streken, zelfs buiten ons land, stelden we dit fenomeen vast. Wie weet hiermee raad: is dit een insectenaantasting of schimmelinfectie? Kunnen wilgen deze plaag overleven? Wie hierover meer weet, mag ons gerust de info doorsturen. natuur.mandelstreke@scarlet.be

Piet en Dirk

Vlinders en libellen op 17 juli

Hier enkele slecht-weer-overlevers uit de Kleiputten en voorliggend parcours, waargenomen op 17/07/07

Vlinders: Atalanta (1), Gehakkelde aurelia (2), Klein geaderd witje (3), Boomblauwtje (1), Bont zandoogje (3), Dagpauwoog (2), Oranje zandoogje(24), Landkaartje (3)

Libellen: gewone oeverlibel (5m., 1j.), grote keizerlibel (2m.), lantaarntje (45), blauwe glazenmaker (1m.)

Ik keek er naar, samen met een ijsvogel, tijgerspin, kleine karekiet en (denk ik toch) een tuinfluiter.

Jacques Vanderhaeghe

Tijgerspin op de reservaatpoort

Sprokkels

Eind mei 1/6	stadscentrum Roeselare, tuin	raamslachtoffer: grauwe vliegenvanger zingende kleine karekiet	Paul van Gampelaere Piet
11/6 8/6	Roeselare, tuin Kleiputten	kleine karekiet in siergrassen ijsvogel, dodaars met jongen, spotvogel Tuinfluiter, bosrietzanger, zomertortel	Piet avondwandeling Mandelstreke
14/6 26/6	Roeselare, tuin Kleiputten	boomvalk op thermiek ontsnapte kroonkraanvogels	Piet meerdere waarnemers
19/7 25/7	Kleiputten St. Idesbald	2 ijsvogels sperwer slaat duif	Dirk Dirk
1/8 4/8	Roeselare, tuin Roeselare, tuin	wespendief overschroevend koninginnepage	Johan S.,Piet Dirk
10/8 11/8	Roeselare Roeselare, tuin	jagende boomvalk koninginnepage	Piet Piet
17/8 17/8	Roeselare, tuin Roeselare, tuin	mannelijke goudvink op bessen Gelderse roos rode eekhoorn	Piet Martien en Geert
21/8	Sterrebos	boomvalk	Piet

PERSONALIA

Op 3 juli zijn Jelle Quartier en Rozemien Collette de gelukkige ouders geworden van **Staf**, op 11 augustus beleefden Koen Maes en Ann Mistiaen hetzelfde met hun dochtertje **Elien**

We wensen de beide jonge gezinnen een heel hartelijk proficiat en veel plezier bij het 'opkweken' van de toekomstige Natuurpunters ...

Bestuur Mandelstreek:

voorzitter	Piet Desmet	Verbrandhofstraat 156	8800 Roeselare	051/225852
		naatuur.mandelstreek@scarlet.be of naatuur.mandelstreek@gmail.com		
ondervoorzitter	Wim Marichal	Kraaiwaard 22	8800 Roeselare	0476/307762
		wim.marichal@west-vlaanderen.be		
secretaris	Philippe Deprez	's Gravenhof 7	8000 Brugge	050/347824
		philippe.deprez@telenet.be		
penningmeester	Ingrid Verplancke	Beverenstraat 84	8830 Hooglede	051/225280
		ingrid.verplancke@telenet.be		
redacteur	Koen Maes	Beukhoutstraat 50	8650 Houthulst	051/727001
		koenmaes_@hotmail.com		
bestuursleden:	Cien De Roo	Zuidbroekstraat 11	8600 Woumen	051/502346
		cver1111@scarlet.be		
	Willy De Ruyter	Bloemgatstraat 7	8760 Meulebeke	051/697796
		willy.de.ruyter@telenet.be		
	Antoon Lefevre	Skaldenstraat 15	8800 Roeselare	051/202089
		antoon.lefevre@wanonline.be		
	Herman Soenens	Wallemers 28	8800 Roeselare	051/208608
	Vera Vandewalle	Wijnendalestraat 188	8800 Roeselare	051/204489
	Peter Hanson	Oekensestraat 138	8800 Roeselare	051/203063
		peter.hanson@skynet.be		
communicatie	Ria Wyffels	Warandestraat 18	8820 Torhout	050/211392
		riawyffels@yahoo.com		
	Johan Hanssens	Heulestraat 54	8860 Lendeledde	051/309199
		johan.hanssens@fullnet.be		
vogelwerkgroep	Ludo Momerency	Beverenstraat 84	8830 Hooglede	051/225280
		ludo.momerency@telenet.be		
conservator	Jacqui Stragier	Ardooienstraat 55	8870 Inzegem	051/304731
		jackie.stragier@debsinterd.be		

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter	Jean-Pierre Vandamme	Procureurstraat 15	8890 Moorslede	051/771213
		jeanpierre.vandamme@skynet.be		
secretaris	Mathieu Foré	Meulebroeckstraat 7	8890 Moorslede	051/770061
		mathieu.fore@lin.vlaanderen.be		
	Filip Cardoen	Breughellaan 2	8890 Moorslede	051/770159
		info@filipcardoen.be		
	Bart Debaes	Osledegoedstraat 42	8800 Roeselare	051/229088
		bdebaes@yahoo.com		
	Peter Goossens	Elzerijstraat 23	8890 Moorslede	051/249448

Argenta Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreek = **979-9627307-62** p/a Beverenstraat 84 ~~8850-Ardooien~~
 Vergaderlokaal = Huyse Tjil, Zaal de Muze Gitsbergstraat 1 8830 Gits 051/205160

Onze website = <http://www.natuurpunt.be/mandelstreek>

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = € 20 (tijdschriften DWW 4x en Natuur blad 4x)

op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mochelen.

Extra tijdschriften: Natuur focus (4x) en Natuur oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5.

Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van € 4 op 979-9627307-62.

Er zijn **nestkasten** voor kleine holenbroeders te koop voor €9 (in zelfbouwpakket voor €5), mussenhotel voor €20 en vleurmaizenkast aan €12,50 (info bij Ludo Momerency).

VogelOpvangCentrum Bulskampveld 8, 8730 Boernem = 050/790959.

Giften voor Mandelhoek (vanaf € 30 met fiscaal attest) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 293-0212075-88 van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567, Mandelstreek".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreek (vanaf € 30 met fiscaal attest) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 230-0524745-92 van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "VWG Mandelstreek - project 2423".

Werkten mee aan dit nummer: Pieter Becue, Philippe Deprez, Cien De Roo, Piet Desmet, Johan Hanssens, Peter Hanson, Koen Maes, Wim Marichal, Jacques Vanderhaeghe, Dirk Vandewalle, Ria Wyffels

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 15 november.

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

ARGENTA

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen

Kantoor

ROBERT PINNOO

Meiboomlaan 5-7-9
8800 Roeselare
Tel. 051 24 28 27
Fax 051 22 96 93
ON BE 0851.383.648
CBFA nr. 27020

*Geef je ideeën
grafisch
meer kleur en vorm!*

Filip CARDOEN

Grafisch ontwerp

www.filipcardoen.be

Breughellaan 2
8890 Moorslede
Tel. : 051 / 77 01 59

Rouwcentrum WERBROUCK

Bruanestraat 27
8800 Roeselare
☎ 051 25 16 35

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
Hubert.Davidts@pandora.be - BE 442 678 603

tankstations - verwarmingsmazout - oliën en vetten

051 20 33 66

Petròderiva

sercu

office & automation

S

BRUGSESTEENWEG 380
8800 ROESELARE

- fax · kopie · print · computers · netwerken
- internet · IT service · tijdsregistratie
- telefonie · meubilair · kasregisters · papierwaren
- dicteerapparaten · toners · cartridges
- schoolartikelen · eigen hersteldienst

www.sercu.be

SWAROVSKI
OFFICE

KITE
OFFICE

SIGHTS OF
NATURE

leica

ZEISS

euromex

verrekijkers
telescopen
microscopen
accessoires

www.sightsofnature.com

Pieter De Conincklaan 108, 8200 St.-Andries Brugge, 050/31 50 01